

Vzorové príklady programových štruktúr

Školiaci materiál

Základné údaje

Subjekt	<i>Kežmarok</i>
Typ subjektu	<i>okresné mesto</i>
Okres	<i>Kežmarok</i>
Kraj	<i>Prešovský</i>
Počet obyvateľov	<i>17 241</i>

Obsah

Základné údaje	2
Úvod.....	4
Teoretické východiská	5
Reálny príklad	21
Terminológia	32
Zdroje informácií.....	37
Súvisiace školiace materiály	38

Úvod

Školiaci materiál **Vzorové príklady programových štruktúr** (ďalej len „školiaci materiál“) je výstupom projektu *Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy*.

Školiaci materiál vychádza z oficiálnych dokumentov Ministerstva financií SR, ktoré definujú regulačný a metodologický rámec pre programové rozpočtovanie na úrovni územnej samosprávy¹.

Cieľom školiaceho materiálu je:

- ✓ Presentovať vzory potenciálnych programových štruktúr mesta Kežmarok.

Školiaci materiál je určený:

- ✓ Zamestnancom ekonomického oddelenia mesta Kežmarok.
- ✓ Vedúcim zamestnancom odborných útvarov mesta, najmä vedúcim oddelení a referátov a vedúcim organizácií mesta, ktorí zodpovedajú za implementáciu jednotlivých politík v rámci samosprávy.
- ✓ Voleným zástupcom v samospráve.
- ✓ Predstaviteľom nevládných a záujmových organizácií a obyvateľom, ktorí sa zaujímajú o to, akým spôsobom samospráva používa verejné zdroje.

---

¹ Oficiálne dokumenty sú dostupné na internetovej [stránke Ministerstva financií SR: http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6487](http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6487).

Teoretické východiská

Čo je to programová štruktúra

- ✓ Programová štruktúra je **logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia**, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy.
- ✓ Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria **programy, podprogramy a prvky (projekty)**.
- ✓ Konkrétny (modelový) príklad potenciálnej programovej štruktúry mesta Kežmarok sa nachádza v **kapitole Reálny príklad**.

Čo je to program

- ✓ Program je súhrn/**skupina** navzájom **súvisiacich aktivít** (prác, činností, dodávok) vykonávaných na **splnenie** definovaných **cieľov** a **zámerov**.

- ✓ Program môžeme obrazne považovať za „**mini rozpočet**“ istej **kompetenčnej oblasti**, ktorú vykonáva subjekt samosprávy.

- ✓ Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:
  - časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
  - časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

- ✓ Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“).

- ✓ Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele².

- ✓ Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

---

² Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

- ✓ **Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy** definuje **vzor** programových štruktúr **na úrovni programov** pre obce a mestá, ktorý boli navrhnuté na základe kompetenčného rámca, daného napríklad zákonmi č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, a mnohými ďalšími súvisiacimi predpismi, definujúcimi činnosť subjektov samosprávy. Tento vzor je nasledovný:

Návrh programovej štruktúry pre obce a mestá na úrovni programov

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
- Program 2: Propagácia a marketing
- Program 3: Interné služby
- Program 4: Služby občanom
- Program 5: Bezpečnosť
- Program 6: Odpadové hospodárstvo
- Program 7: Komunikácie
- Program 8: Doprava
- Program 9: Vzdelávanie
- Program 10: Šport
- Program 11: Kultúra
- Program 12: Prostredie pre život
- Program 13: Sociálne služby
- Program 14: Administratíva

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych programov mesta Kežmarok, a to v zhode s návrhom programovej štruktúry pre mestá.

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
- Program 2: Propagácia a marketing
- Program 3: Interné služby
- Program 4: Služby občanom
- Program 5: Bezpečnosť
- Program 6: Odpadové hospodárstvo
- Program 7: Komunikácie
- Program 8: Doprava
- Program 9: Vzdelávanie
- Program 10: Šport
- Program 11: Kultúra
- Program 12: Prostredie pre život
- Program 13: Sociálne služby
- Program 14: Administratíva

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *programu*.
2. Pokúste sa vysvetliť, aký je rozdiel medzi časovo ohraničeným a časovo neohraničeným *programom*.
3. Pokúste sa vysvetliť, ako sa vo všeobecnosti delia *programy*.
4. Pokúste sa vymenovať niektoré *programy*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu vášho mesta.

Čo je to podprogram

- ✓ Podprogram je **ucelená časť programu**, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity.
- ✓ Podprogram teda môžeme považujeme za štruktúru, ktorá **zvyšuje transparentnosť programu** a **špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu**.
- ✓ Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty.
- ✓ Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych podprogramov mesta Kežmarok

V prípade mesta Kežmarok môžeme v rámci niektorých programov definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

V rámci programu 2: Propagácia a marketing môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 2.1: Web stránka mesta
- Podprogram 2.2: Kežmarská informačná agentúra
- Podprogram 2.3: Kronika mesta
- Podprogram 2.4: Propagácia v zahraničí

V rámci programu 4: Služby občanom môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 4.1: Trhovisko
- Podprogram 4.2: Verejné WC
- Podprogram 4.3: Stavebný úrad
- Podprogram 4.4: Matrika
- Podprogram 4.5: Cintorínske služby
- Podprogram 4.6: Informovanie občanov

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Podprogram 4.7: Útulok pre psov (Tento podprogram však môžeme zaradiť aj do programu Bezpečnosť, príp. Prostredie pre život)
- Podprogram 4.8: Klientské centrum

V rámci programu 5: Bezpečnosť môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 5.1: Verejný poriadok a bezpečnosť
- Podprogram 5.2: Civilná obrana
- Podprogram 5.3: Mestský hasičský zbor
- Podprogram 5.4: Verejné osvetlenie

V rámci programu 7: Komunikácie môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 7.1: Oprava a údržba miestnych komunikácií
- Podprogram 7.2: Oprava a údržba chodníkov

V rámci programu 9: Vzdelávanie môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 9.1: Materské školy
- Podprogram 9.2: Základné školy
- Podprogram 9.3: Jedálne
- Podprogram 9.4: Centrum voľného času
- Podprogram 9.5: Základná umelecká škola

- Podprogram 9.6: Študentský parlament

V rámci programu 10: Šport môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 10.1: Športové podujatia
- Podprogram 10.2: Športová infraštruktúra
- Podprogram 10.3: Podpora športových klubov

V rámci programu 11: Kultúra môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 11.1: Údržba a oprava pamiatkových objektov
- Podprogram 11.2: Kultúrne podujatia
- Podprogram 11.3: Kultúrna infraštruktúra

V rámci programu 13: Sociálne služby môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- Podprogram 13.1: Starostlivosť o dôchodcov
- Podprogram 13.2: Opatrovateľská služba
- Podprogram 13.3: Príspevky sociálnej pomoci
- Podprogram 13.4: Starostlivosť o občanov bez prístrešia
- Podprogram 13.5: Komunitná sociálna práca

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *podprogramu*.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré *podprogramy*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu vášho mesta.

Čo je to prvok

- ✓ Prvok je **časovo neohraničená bežná aktivita**/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu.
- ✓ Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych prvkov mesta Kežmarok

V prípade mesta Kežmarok môžeme v rámci niektorých programov a podprogramov definovať tieto potenciálne prvky:

V rámci programu 1: Plánovanie, manažment a kontrola a podprogramu 1.1: Manažment môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 1.1.1: Výkon funkcie primátora mesta
- Prvok 1.1.2: Výkon funkcie prednostu mestského úradu

V rámci programu 1: Plánovanie, manažment a kontrola a podprogramu 1.2: Plánovanie môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 1.2.1: Strategické plánovanie
- Prvok 1.2.2 : Územné plánovanie

V rámci programu 1: Plánovanie, manažment a kontrola a podprogramu 1.4: Daňová a rozpočtová politika môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 1.4.1: Daňová politika
- Prvok 1.4.2: Audit
- Prvok 1.4.3: Rozpočtová politika
- Prvok 1.4.4: Účtovníctvo

V rámci programu 4: Služby občanom a podprogramu 4.6: Informovanie občanov môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 4.6.1: Kežmarská televízia
- Prvok 4.6.2: Kežmarské noviny

V rámci programu 5: Bezpečnosť a podprogramu 5.2: Verejný poriadok a bezpečnosť môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 5.2.1: Hliadkovanie
- Prvok 5.2.2: Ochrana lesov
- Prvok 5.2.3: Ochrana pred túlavými psami

V rámci programu 5: Bezpečnosť a podprogramu 5.4: Verejné osvetlenie môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 5.4.1: Výstavba VO
- Prvok 5.4.2: Údržba a oprava VO
- Prvok 5.4.3: Vianočné osvetlenie

V rámci programu 6: Odpadové hospodárstvo a podprogramu 6.1:

Nakladanie s odpadmi môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 6.1.1: Komunálny odpad
- Prvok 6.1.2: Separovaný zber

V rámci programu 10: Šport a podprogramu 10.1: Športové podujatia môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 10.1.1: Športová olympiáda partnerských miest
- Prvok 10.1.2: Príležitostné podujatia
- Prvok 10.1.3: Halový futbalový turnaj žiakov

V rámci programu 11: Kultúra a podprogramu 11.3: Kultúrna infraštruktúra môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 11.3.1: Amfiteáter
- Prvok 11.3.2: Školská historická knižnica
- Prvok 11.3.3: Kino
- Prvok 11.3.4: Galéria
- Prvok 11.3.5: Kultúrny dom
- Prvok 11.3.6: Hrad

V rámci programu 13: Sociálne služby a podprogramu 13.2: Starostlivosť o dôchodcov môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

- Prvok 13.2.1: Príspevky na stravné dôchodcom
- Prvok 13.2.2: Dom opatrovateľskej služby

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *prvku*.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré *prvky*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu vášho mesta.

Čo je to projekt

- ✓ Projekt je **časovo ohraničená aktivita**, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu.
- ✓ Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu.
- ✓ Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych projektov mesta Kežmarok.

V rámci Programu 12: Prostredie pre život, môžeme identifikovať Projekt 12.6:
Rekonštrukcia historického námestia

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *projektu*.
2. Pokúste sa vysvetliť rozdiel medzi *prvkom* a *projektom*.
3. Pokúste sa vymenovať niektoré *projekty*, ktoré by mohli byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu vášho mesta.

Reálny príklad

Na nasledujúcich stranách sa nachádza reálny príklad potenciálnej programovej štruktúry mesta Kežmarok s dvomi variantmi zohľadňujúcimi rôzny prístup vnútorného členenia programu na jeho ďalšie časti, existujúce kompetencie mesta Kežmarok a skutočné realizované aktivity v rámci kompetenčných rámcov.

Alternatíva 1

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
  - Podprogram 1.1: Manažment
    - Prvok 1.1.1: Výkon funkcie primátora mesta
    - Prvok 1.1.2: Výkon funkcie prednostu mestského úradu
  - Podprogram 1.2 : Plánovanie
    - Prvok 1.2.1: Strategické plánovanie
    - Prvok 1.2.2 : Územné plánovanie
  - Podprogram 1.3 : Kontrola
  - Podprogram 1.4 : Daňová a rozpočtová politika
    - Prvok 1.4.1: Daňová politika
    - Prvok 1.4.2: Audit
    - Prvok 1.4.3: Rozpočtová politika
    - Prvok 1.4.4: Účtovníctvo

- Podprogram 1.5 : Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeníach
- Program 2: Propagácia a marketing
  - Podprogram 2.1: Web stránka mesta
  - Podprogram 2.2: Kežmarská informačná agentúra
  - Podprogram 2.3: Kronika mesta
  - Podprogram 2.4: Propagácia v zahraničí
- Program 3: Interné služby
  - Podprogram 3.1: Rekreačné zariadenie Dolná Strehová
  - Podprogram 3.2: Právne služby
  - Podprogram 3.3 Interné informačné služby
  - Podprogram 3.4: Exekučné služby
- Program 4: Služby občanom
  - Podprogram 4.1: Trhovisko
  - Podprogram 4.2: Verejné WC
  - Podprogram 4.3: Stavebný úrad
  - Podprogram 4.4: Matrika
  - Podprogram 4.5: Cintorínske služby
  - Podprogram 4.6: Informovanie občanov
    - Prvok 4.6.1: Kežmarská televízia
    - Prvok 4.6.2: Kežmarské noviny
  - Podprogram 4.7: Útulok pre psov (Tento podprogram však môžeme zaradiť aj do programu Bezpečnosť, príp. Prostredie pre život)
  - Podprogram 4.8 Klientské centrum

- Program 5: Bezpečnosť
  - Podprogram 5.1: Verejný poriadok a bezpečnosť
  - Podprogram 5.2: Civilná obrana
    - Prvok 5.2.1: Hliadkovanie
    - Prvok 5.2.2: Ochrana lesov
    - Prvok 5.2.3: Ochrana pred túlavými psami
  - Podprogram 5.3: Mestský hasičský zbor
  - Podprogram 5.4: Verejné osvetlenie
    - Prvok 5.4.1: Výstavba VO
    - Prvok 5.4.2: Údržba a oprava VO
    - Prvok 5.4.3: Vianočné osvetlenie
- Program 6: Odpadové hospodárstvo
  - Podprogram 6.1: Nakladanie s odpadmi
    - Prvok 6.1.1: Komunálny odpad
    - Prvok 6.1.2: Separovaný zber
  - Podprogram 6.2: Nakladanie s odpadovými vodami
    - Prvok 6.2.1: Údržba kanalizačnej siete
    - Prvok 6.2.2: Čistička odpadových vôd
- Program 7: Komunikácie
  - Podprogram 7.1: Oprava a údržba miestnych ciest
  - Podprogram 7.2: Oprava a údržba chodníkov
- Program 8: Mestská hromadná doprava
- Program 9: Vzdelávanie

- Podprogram 9.1: Materské školy
  - Prvok 9.1.1 MŠ Možiarska
  - Prvok 9.1.2 MŠ Cintorínska
  - Prvok 9.1.3 MŠ K. Kuzmányho
  - Prvok 9.1.4 MŠ Severná
- Podprogram 9.2: Základné školy
  - Prvok 9.2.1 ZŠ Dr. Fischera
  - Prvok 9.2.2 ZŠ Hradná
  - Prvok 9.2.3 ZŠ Nižná brána
  - Prvok 9.2.4 ZŠ Sv. Kríža
  - Prvok 9.2.5 Základná umelecká škola Antona Cígera
  - Prvok 9.2.6 Základná umelecká škola Dr. Fishera
- Podprogram 9.3: Jedálne
- Podprogram 9.4: Centrum voľného času
- Podprogram 9.5: Základná umelecká škola
- Podprogram 9.6: Študentský parlament
- Program 10: Šport
  - Podprogram 10.1: Športové podujatia
    - Prvok 10.1.1: Športová olympiáda partnerských miest
    - Prvok 10.1.2: Príležitostné podujatia

- Prvok 10.1.3: Halový futbalový turnaj žiakov
  - Podprogram 10.2: Sieň športovej slávy
  - Podprogram 10.3: Podpora športových klubov
- Program 11: Kultúra
  - Podprogram 11.1: Údržba a oprava pamiatkových objektov
  - Podprogram 11.2: Kultúrne podujatia
  - Podprogram 11.3: Kultúrna infraštruktúra
    - Prvok 11.3.1: Amfiteáter
    - Prvok 11.3.2: Školská historická knižnica
    - Prvok 11.3.3: Kino
    - Prvok 11.3.4: Galéria
    - Prvok 11.3.5: Kultúrny dom
    - Prvok 11.3.6: Hrad
- Program 12: Prostredie pre život
  - Podprogram 12.1: Verejná zeleň
    - Prvok 12.1.1: Výsadba zelene
    - Prvok 12.1.2: Revitalizácia a údržba zelene
    - Prvok 12.1.3: Lesopark
  - Podprogram 12.2: Mestské lesy
  - Podprogram 12.3: Čistenie mesta
  - Podprogram 12.4: Detské ihriská
  - Podprogram 12.5: Úprava verejných priestranstiev
  - Projekt 12.6: Rekonštrukcia historického námestia

- Program 13: Sociálne služby
  - Podprogram 13.1: Starostlivosť o dôchodcov
  - Podprogram 13.2: Opatrovateľská služba
    - Prvok 13.2.1: Príspevky na stravné dôchodcom
    - Prvok 13.2.2: Dom opatrovateľskej služby
  - Podprogram 13.3: Mestské dotácie sociálnej pomoci
    - Prvok 13.3.1: Príspevky na dopravu do DD
    - Prvok 13.3.2: Príspevky na úpravu rodinných pomerov
  - Podprogram 13.4: Štátne transfery sociálnej pomoci
    - Prvok 13.4.1: JDHN – rodina
    - Prvok 13.4.2: Dávky vyplatené občanom a rodinám – OP
  - Podprogram 13.5: Starostlivosť o občanov bez prístrešia
  - Podprogram 13.6: Komunitná sociálna práca
- Program 14: Administratíva

Alternatíva 2

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
  - Podprogram 1.1: Manažment mesta
  - Podprogram 1.2 : Plánovanie
    - Prvok 1.2.1: Strategické plánovanie
    - Prvok 1.2.2 : Územné plánovanie
  - Podprogram 1.3 : Kontrola

- Podprogram 1.4 : Daňová a rozpočtová politika
  - Prvok 1.4.1: Daňová agenda
  - Prvok 1.4.2: Audit
  - Prvok 1.4.3: Rozpočtová agenda
  - Prvok 1.4.4: Účtovníctvo
- Podprogram 1.5 : Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeniach
- Program 2: Propagácia a marketing
  - Podprogram 2.1: Web stránka mesta
  - Podprogram 2.2: Kežmarská informačná agentúra
  - Podprogram 2.3: Kronika mesta
  - Podprogram 2.4: Propagácia v zahraničí
- Program 3: Interné služby
  - Podprogram 3.1: Rekreačné zariadenie Dolná Strehová
  - Podprogram 3.2: Právne služby
  - Podprogram 3.3 Interné informačné služby
  - Podprogram 3.4: Exekučné služby
- Program 4: Služby občanom
  - Podprogram 4.1: Trhovisko
  - Podprogram 4.2: Verejné WC
  - Podprogram 4.3: Stavebný úrad
  - Podprogram 4.4: Matrika
  - Podprogram 4.5: Cintorínske služby
  - Podprogram 4.6: Mestské médiá
  - Podprogram 4.7: Útulok pre psov

- Podprogram 4.8 Klientské centrum
- Program 5: Bezpečnosť
  - Podprogram 5.1: Verejný poriadok a bezpečnosť
  - Podprogram 5.2: Civilná obrana
    - Prvok 5.2.1: Hliadkovanie
    - Prvok 5.2.2: Ochrana lesov
    - Prvok 5.2.3: Ochrana pred túlavými psami
  - Podprogram 5.3: Mestský hasičský zbor
  - Podprogram 5.4: Verejné osvetlenie
- Program 6: Odpadové hospodárstvo
  - Podprogram 6.1: Nakladanie s odpadmi
    - Prvok 6.1.1: Komunálny odpad
    - Prvok 6.1.2: Separovaný zber
  - Podprogram 6.2: Nakladanie s odpadovými vodami
    - Prvok 6.2.1: Údržba kanalizačnej siete
    - Prvok 6.2.2: Čistička odpadových vôd
- Program 7: Komunikácie
  - Podprogram 7.1: Oprava a údržba miestnych ciest
  - Podprogram 7.2: Oprava a údržba chodníkov
- Program 8: Mestská hromadná doprava
- Program 9: Vzdelávanie
  - Podprogram 9.1: Materské školy
    - Prvok 9.1.1 MŠ Možiarska

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Prvok 9.1.2 MŠ Cintorínska
  - Prvok 9.1.3 MŠ K. Kuzmányho
  - Prvok 9.1.4 MŠ Severná
- Podprogram 9.2: Základné školy
  - Prvok 9.2.1 ZŠ Dr. Fischera
  - Prvok 9.2.2 ZŠ Hradná
  - Prvok 9.2.3 ZŠ Nižná brána
  - Prvok 9.2.4 ZŠ Sv. Kríža
  - Prvok 9.2.5 Základná umelecká škola Antona Cígera
  - Prvok 9.2.6 Základná umelecká škola Dr. Fishera
- Podprogram 9.3: Jedálne
- Podprogram 9.4: Centrum voľného času
- Podprogram 9.5: Základná umelecká škola
- Podprogram 9.6: Študentský parlament
- Program 10: Šport
  - Podprogram 10.1: Športové podujatia
  - Podprogram 10.2: Športová infraštruktúra
  - Podprogram 10.3: Podpora športových klubov
- Program 11: Kultúra
  - Podprogram 11.1: Údržba a oprava pamiatkových objektov

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Podprogram 11.2: Kultúrne podujatia
- Podprogram 11.3: Kultúrna infraštruktúra
  - Prvok 11.3.1: Amfiteáter
  - Prvok 11.3.2: Školská historická knižnica
  - Prvok 11.3.3: Kino
  - Prvok 11.3.4: Galéria
  - Prvok 11.3.5: Kultúrny dom
  - Prvok 11.3.6: Hrad
- Program 12: Prostredie pre život
  - Podprogram 12.1: Verejná zeleň
    - Prvok 12.1.1: Výsadba zelene
    - Prvok 12.1.2: Revitalizácia a údržba zelene
  - Podprogram 12.2: Mestské lesy
  - Podprogram 12.3: Čistenie mesta
  - Podprogram 12.4: Detské ihriská
  - Podprogram 12.5: Drobná oddychová architektúra
  - Podprogram 12.6: Lesopark
  - Projekt 12.6: Rekonštrukcia historického námestia
- Program 13: Sociálne služby
  - Podprogram 13.1: Starostlivosť o dôchodcov
  - Podprogram 13.2: Opatrovateľská služba
    - Prvok 13.2.1: Príspevky na stravné dôchodcom
    - Prvok 13.2.2: Dom opatrovateľskej služby
  - Podprogram 13.3: Príspevky sociálnej pomoci

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Podprogram 13.4: Starostlivosť o občanov bez prístrešia
  - Podprogram 13.5: Mestské dotácie sociálnej pomoci
  - Podprogram 13.6: Štátne transfery sociálnej pomoci
  - Podprogram 13.5: Komunitná sociálna práca
- Program 14: Administratíva

Terminológia

Programové rozpočtovanie

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet samosprávy) a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy. Ako synonymá sa veľmi často používajú pojmy rozpočtovanie orientované na ciele alebo rozpočtovanie orientované na výkonnosť.

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre (ďalej len „programový rozpočet“) je rozpočet, ktorý alokuje (rozdeľuje) výdavky rozpočtu do jednotlivých programov a jeho častí. Programový rozpočet kladie dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Programová štruktúra (rozpočtu)

Je logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria programy, podprogramy a prvky (projekty).

Program

Je súhrn/skupina navzájom súvisiacich aktivít (prác, činností, dodávok) vykonávaných na splnenie definovaných cieľov a zámerov. Program môžeme obrazne považovať za „mini rozpočet“ istej kompetenčnej oblasti, ktorú vykonáva subjekt samosprávy (napríklad

Vzdelávanie, Doprava, Šport a pod). Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:

- časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
- časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“). Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele³. Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

Podprogram

Je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity (napríklad v rámci Programu vzdelávanie môže byť Podprogram materské školy a Podprogram základné školy). Podprogram teda môžeme považovať za štruktúru, ktorá zvyšuje transparentnosť programu a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty. Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Prvok

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu (napríklad v rámci Programu vzdelávanie môže byť Podprogram základné školy a v rámci neho Prvok základná škola so zameraním na informačné technológie a Prvok základná škola so zameraním na cudzie jazyky). Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Projekt

Projekt je časovo ohraničená aktivita, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu. Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu. Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

---

³ Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

Vízia

Vízia prezentuje predstavu o ideálnom stave samosprávy, resp. ideálnom stave jej fungovania.

Poslanie

Poslanie prezentuje zmysel existencie samosprávy (čo robí, prečo a pre koho).

Zámer

Zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok/dopad dlhodobého plnenia príslušných cieľov (budúci stav, ktorý chceme v konečnom dôsledku dosiahnuť realizáciou programu/jeho časti a plnením príslušných cieľov v rámci programu/jeho častí).

Cieľ

Cieľ je forma na vyjadrenie výstupu alebo výsledku, prostredníctvom ktorého sa dosahuje (ktorý prispieva k) plnenie zámeru. Existujú:

- výstupové ciele (výstupovo orientované ciele) - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavia po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.

Výstup

Výstupy sú tovary a služby produkované samosprávou. V programovom rozpočte sú definované výstupovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výstupu, napríklad: služba - hliadkovanie zabezpečované mestskou políciou (počet hliadok mestskej polície); služba - zabezpečovanie výučby na základnej škole (počet žiakov základnej školy); služba - oprava miestnych komunikácií (dĺžka opravených ciest za rok) služba - organizovanie kultúrnych podujatí (počet zorganizovaných predstavení); služba - starostlivosť o seniorov alebo

zdravotne postihnutých (počet umiestnených pacientov v dome sociálnych služieb), služba - zabezpečovanie verejného osvetlenia (počet prevádzkovaných svetelných bodov) a pod.

Výsledok

Výsledky sú spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov, ktoré sú dosahované v strednodobom a krátkodobom rámci. V programovom rozpočte sú definované výsledkovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výsledku, napríklad: zvýšenie návštevnosti knižnice školopovinnými deťmi (zmena oproti minulosti), zníženie (výskytu) protispoločenskej činnosti/zvýšenie bezpečnosti, zníženie dopravnej nehodovosti, zvýšenie spokojnosti obyvateľov so službami klientskeho centra, pokles zadlženosti mesta per capita a pod.

Merateľný ukazovateľ

Merateľný ukazovateľ je nástroj na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľa, resp. nástroj, prostredníctvom ktorého meriame pokrok pri plnení cieľa.

Monitorovanie

Monitorovanie je systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov. Údaje získané monitorovaním sa využívajú pri monitorovaní výkonnosti. Monitorovanie výkonnosti je priebežné sledovanie plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov programu počas celého obdobia jeho realizácie. Pre potreby manuálu sa monitorovanie výkonnosti bude nazývať monitorovanie. Výsledky monitorovania sa prezentujú v monitorovacej správe.

Hodnotenie

Hodnotenie je systematická a analytická činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti/hospodárnosti, a prípadne aj užitočnosti/dopadu či stability/udržateľnosti, poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu, pričom:

- Relevantnosť – je posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a cieľov programov.

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Účinnosť – je hodnotenie miery dosiahnutia cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych a negatívnych vplyvov realizácie programu.
- Efektívnosť a hospodárnosť – je posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom. Posúdenie, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy alebo či bolo možné za nižšie vstupy dosiahnuť rovnaké výstupy.
- Užitočnosť a dopad – je porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny.
- Stabilita a udržateľnosť – je posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení (či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Výsledky hodnotenia sa prezentujú v hodnotiacej správe, ktorá je súčasťou záverečného účtu.

Logický rámec programu

Logický rámec programu predstavuje vnútornú logiku programu. Je to spôsob, akým sa o programe, jeho zámeroch, cieľoch a vstupoch uvažuje. Pomocou neho sa systematicky buduje, vyjadruje a sleduje priama, preukázateľná logická súvislosť medzi víziou, poslaním, zámermi, strednodobými výsledkovými cieľmi, krátkodobými výsledkovými cieľmi, výstupovými cieľmi a vstupmi programu.

Zdroje informácií

Informácie, ktoré sa týkajú programového rozpočtovania, nájdete na oficiálnej webovej stránke Ministerstva financií SR: www.finance.gov.sk.

Informácie, ktoré sa týkajú projektu Pilotná implementácia programového rozpočtovania

(s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy, budú pravidelne zverejňované a aktualizované na stránke: www.finance.gov.sk/projekt

Súvisiace školiace materiály

Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu a základné vlastnosti základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania) – vízie, poslania, zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov a prezentovať všeobecné a konkrétne príklady základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania).

Metodika tvorby strategického plánu.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu strategického plánovania; súvislosť medzi strategickým plánovaním a programovým rozpočtovaním; význam spolupráce zainteresovaných strán v rámci subjektu územnej samosprávy pri strategickom plánovaní.

Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry.

Cieľom dokumentu je vysvetliť tvorbu programovej štruktúry v podmienkach územnej samosprávy.